

Datum
2023-01-09

Diarienummer
KFN-2022/186.674

Handläggare
Tove Sandahl Fransson
08-535 317 22
Tove.Sandahl-Fransson@huddinge.se

Mottagare

Översyn av Kulturskolans framtida struktur och driftformer

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner förvaltningens avrapportering av uppdraget att genomföra en översyn av Kulturskolans driftformer.

Kultur- och fritidsnämnden godkänner förvaltningens avrapportering av konkurrensprövning för Kulturskolan Huddinge och anser uppdraget som avslutat.

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att uppdra åt kultur- och fritidsförvaltningen att inom ramen för uppdraget om strukturprogram ta fram förslag på en långsiktig inriktning för kommunens kulturskoleverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att uppdra åt kultur- och fritidsförvaltningen att ta fram en indikator gällande andelen nådda elever i målgruppen till verksamhetsplan 2023.

Sammanfattning

I Verksamhetsplan 2022 för kultur- och fritidsnämnden gavs förvaltningen i uppdrag att under året genomföra en översyn av Kulturskolan Huddinges framtida struktur och driftformer. Parallellt uppdrogs förvaltningen i lokalresursplanen att, tillsammans med kommunstyrelsens förvaltning, ta fram ett kommunövergripande kulturskolestrukturprogram. Den delen i verksamhetsplanens uppdrag som avser geografisk struktur kommer omhändertas och avrapporteras i strukturprogrammet. För att genomföra uppdraget om alternativa driftsformer anlätades konsult Nilsson & Månsson, vilka i december 2022 levererade uppdragets slutrapport (bilaga 1).

Enligt rapporten kännetecknas Kulturskolan Huddinge av hög kvalitet, kulturpedagogisk kompetens och är populär bland sina deltagare. Dock nådde Kulturskolan Huddinges kursverksamhet endast ca 5% av målgruppen barn och unga i kommunen 2021 och de elever som går på Kulturskolan Huddinge är koncentrerade till att bo relativt nära lokalerna och/eller bor i kommunens villaområden. Utredningen presenterar tre möjliga modeller för den fortsatta utvecklingen av verksamheten. Konsulterna förordar ingen av modellerna, utan menar att den modell som väljs är helt avhängigt den långsiktiga inriktning och syfte som politiken beslutar ska gälla. De menar därför att den högst prioriterade

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kultur- och fritidsnämnden
141 85 Huddinge

Besök
Sjödalsstorget 7

Tfn vxl 08-535 300 00

www.huddinge.se

Datum
2023-01-09

Diarienummer
KFN-2022/186.674

åtgärden för att utveckla Huddinges kulturskola bör vara att slå fast en långsiktig verksamhetsinriktning.

Förvaltningen är enig med rapportens rekommendationer för att främja verksamhetens framtida utveckling, bredda utbudet och nå fler barn och unga i hela Huddinge och föreslår att kultur- och fritidsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta fram en långsiktig inriktning för Kulturskolan Huddinge. Inriktningen ska redogöras för i och med avrapporteringen av kulturskolestrukturprogrammet i nämnden i maj 2023. Förvaltningen ser även att det är av stor vikt för den fortsatta utvecklingen av Kulturskolan att nämnden kontinuerligt följer utvecklingen av andelen barn i kursverksamheten. Detta kan uppnås genom att en indikator arbetas in i kommande verksamhetsplan. Förvaltningen menar att ett rimligt målvärde 2030 är länssnitt, vilket 2021 låg på 10,6%

Beskrivning av ärendet

I Verksamhetsplan 2022 för kultur- och fritidsnämnden gavs förvaltningen i uppdrag att under året genomföra en översyn av Kulturskolans framtida struktur och driftformer. Översynen skulle dels omfatta verksamhetens organisation och geografiska struktur, dels möjligheterna till alternativa driftformer.

För att genomföra uppdraget anlätades konsult Nilsson & Månsson, med mångårig erfarenhet av utredningsarbete inom kulturområdet på såväl statlig som kommunal nivå. Nilsson & Månsson fick utifrån ovanstående i uppdrag av förvaltningen att:

- genomföra en kartläggning av privata utbildnings- och kulturaktörer, föreningar och studieförbund som verkar inom Huddinge kommun.
- ta fram en nulägesbild av kulturskolans verksamhet genom att genomföra intervjuer med relevanta tjänstepersoner vid kultur- och fritidsförvaltningen, Huddinge kommun och analysera verksamhetsstatistik.
- analysera befintliga utredningar av alternativa driftsformer för Kulturskola i andra kommuner och hur olika modeller skulle kunna tillämpas i Huddinge.
- ge olika förslag på hur framtidens kulturskola kan vara utformad med fokus på bred tillgång för Huddinges barn och unga, ökad eller bibehållen kvalitet samt kostnadseffektivitet.

Parallellt med ovan beskrivna uppdrag uppdrogs förvaltningen enligt Lokalresursplan 2022 även att ta fram ett kommunövergripande kulturskolestrukturprogram tillsammans med kommunstyrelsens förvaltning. Den delen i uppdraget som omfattar geografisk struktur kommer att omhändertas och avrapporteras i strukturprogrammet. De två projekten har följts åt under verksamhetsåret och tagit del av varandras löpande arbete. Utöver ovanstående uppdrag var Kulturskolan Huddinge upptagen i nämndens Konkurrensprövningsplan för verksamhetsår 2022. Såväl det uppdraget som verksamhetsplanens uppdrag om översyn av Kulturskolans framtida driftsformer anses avrapportera även detta uppdrag.

Kulturskolan Huddinges framtida struktur och driftsformer

I december 2022 levererades konsultuppdragets slutrapport (bilaga 1) vars slutsatser nu kortfattat presenteras. Rapporten har omfattat intervjuer med interna parter, nyckelpersoner från kommuner, representanter för Kulturskolecentrum och Kulturskolerådet, externa kulturpedagogiska organisationer inom kommunen, dokumentgranskning samt analysarbete inklusive statistik och omvärldsanalys.

Nuläge

Rapportens nulägesanalys visar att Kulturskolan Huddinge idag baserar sin verksamhet framförallt på den traditionella musikskolan med relativt stor andel individuell undervisning och ett begränsat utbud av ämnen (musik, sång, teater och dans). Kulturskolan fokuserar även på ensemble- och orkesterverksamhet. Tillgången varierar stort i kommunens olika delar, då kulturskolans huvudsakliga verksamhet finns placerad i centrala Huddinge och Skogås. De befintliga lokalerna är bristfälliga i relation till verksamhetens behov och det saknas ändamålsenliga lokaler i flera av kommunens socioekonomiskt mer utsatta delar.

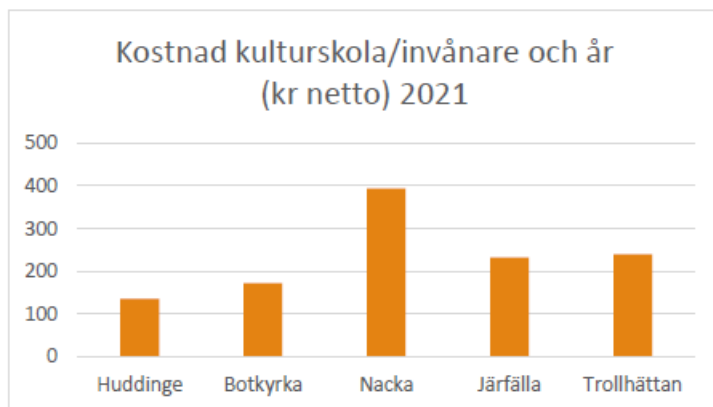
Utöver de traditionella avgiftsbelagda terminskurserna bedriver Kulturskolan Huddinge även så kallad Öppen kulturskola finansierad av statliga utvecklingsmedel från Kulturrådet. Den öppna kulturskolan är avgiftsfri, möjliggör för underrepresenterade grupper att delta och erbjuds i Vårby, Flemingsberg och Skogås. Projektet har visat goda resultat men betraktas som en tillfällig insats då den baseras på externa medel som måste sökas årligen vilket innebär att det saknas inneboende långsiktighet i verksamheten.

Kulturskolan Huddinge kännetecknas av hög kvalitet, kulturpedagogisk kompetens och är populär bland sina deltagare. 2021 nådde Kulturskolans kursverksamhet ca 5% av målgruppen barn och unga i kommunen. Rapporten från Nilsson & Månsson visar att de barn och unga som går på Kulturskolan Huddinge bor relativt nära lokalerna och/eller bor i kommunens villaområden såsom Segeltorp, Snättringe, Stuvsta, Fullersta och Sjödalen kommundelar. Nationell statistik visar på en överrepresentation i kulturskolan av barn och unga med föräldrar med högre utbildning och en underrepresentation av barn och unga med utländsk bakgrund i förhållande till deras andel i riket. Motsvarande mönster är synliga även i Huddinge.

I kommunen finns även andra verksamheter som erbjuder kulturpedagogisk verksamhet för barn och unga, tex dansskolan Move Huddinge, Teater Sláva och Stockholms musikpedagogiska institut, men även inom vissa av studieförbunden. Flera av aktörerna håller hög pedagogisk och konstnärlig kvalitet och ser positivt på samverkan med målet om en utökad kulturpedagogisk verksamhet i kommunen. Internt inom förvaltningen finns även fler kulturpedagogiska verksamheter såsom Kultopia och den konstpedagogiska verksamheten som bedrivs på biblioteken och på Fullersta gård. Enligt rapporten har verksamheterna relativt begränsat samarbete med kulturskolan där Nilsson & Månsson ser samarbetsmöjligheter som kan leda till mervärde för målgruppen.

Nedanstående tabell visar relationen mellan kostnader per invånare för kulturskolorna i Huddinge, Botkyrka, Nacka, Järfälla och Trollhättan. Botkyrka är med som nära grannkommun.

Nivån på kostnaderna för kulturskola ligger i linje med Huddinges nettokostnader för kultur där kulturens andel av kommunens totala verksamhetskostnader ligger på 1,15 procent, vilket är den lägsta siffran i Region Stockholm 2021.

Förslag på tre modeller

Rapporten från Nilsson & Månsson avslutas med en beskrivning av tre möjliga modeller för den fortsatta utvecklingen av Kulturskolan Huddinge; kulturskolecheck, kommunal kulturskola kompletterad med utökat uppdrag eller upphandling och kulturskolan behålls i kommunal regi med ett förtydligt uppdrag. Nedan följer en kortfattad beskrivning av respektive modell. Mer utförliga beskrivningar av modellerna, samt dess fördelar och nackdelar, finns i rapporten.

Modell 1 - Kulturskole-check

Modellens främsta syfte är att öka valfrihet och utbud, samt minska köer till kulturskoleverksamhet. Barn och unga kan anmäla sig till ett begränsat antal kurser per termin och betalar avgift per kurs till kommunen. Kurserna drivs av externa auktoriserade kulturaktörer.

Modell 2 - Kommunal kulturskola kompletterad med utökat uppdrag eller upphandling

Modellen kombinerar kommunal kulturskoleverksamhet med utökade uppdrag eller upphandling av externa aktörer. Befintlig kulturskola behålls i kommunal drift. De externa aktörerna fungerar som ett verktyg för att öka tillgänglighet och bredd. Personalavtal ses över och semestertjänst införs. Ett utökat uppdrag med stöd av kommunala medel kan till exempel handla om att erbjuda verksamhet för vissa grupper och på vissa platser.

Modell 3 - Kulturskolan behålls i kommunal regi med ett förtydligt uppdrag

Modellen baseras på att Huddinge kommun driver kulturskoleverksamheten i egen regi med ett förtydligt breddningsuppdrag gällande utbud och geografisk tillgänglighet. Den kommunala kulturskolan har större fokus på gruppundervisning och andra aktiviteter utöver terminskurser. Avgifterna justeras

neråt. Personalavtal ses över och semestertjänst införs. En samordning av kommunens egna kulturpedagogiska verksamheter genomförs.

Konsulternas rekommendationer

Nilsson & Månsson rekommenderar inte någon av de tre modellerna baserat på slutsatsen att den modell som väljs är helt avhängigt den långsiktiga inriktning och syfte som politiken beslutar ska gälla för Kulturskolan Huddinge. Rapporten förordar därför att kultur- och fritidsnämnden först och främst tydliggör en långsiktig inriktning för verksamheten i nära samarbete med kulturskolechef, innan beslut om vilken modell som bör vara gällande tas.

Oavsett vilken modell för kulturskoleverksamhet som kommunen väljer föreslår rapporten att en rad åtgärder kan påbörjas:

- Breddning av utbudet av konstnärliga uttryck.
- Utökad samverkan med grundskolan.
- Erbjud större utbud av aktiviteter. Det kan röra sig om prova-på-aktiviteter, öppen kulturskola eller klassundervisning i grundskola.
- Utifrån barn och ungas perspektiv undersöka vilka aktiviteter som det kan finnas elevunderlag för. Nära samverkan mellan kulturskola och grundskola är även här en viktig nyckel.
- Erbjud ändamålsenliga lokaler och planering utifrån övergripande geografisk struktur och efter målgruppens olika bostadsorter.
- Utarbeta metoder för att nå ut till underrepresenterade grupper såsom barn och unga med utländsk bakgrund och barn och unga med föräldrar utan högre utbildning.
- ~~Skapa ökad samverkan mellan kommunens alla kulturpedagogiska verksamheter.~~
- Arbeta för att skapa en avsiktsförklaring om samarbete för kulturlokaler mellan grundskolenämnden och kultur- och fritidsnämnden för att underlätta för kulturskolans lokalutnyttjande.

Rapporten visar att det finns flera intressanta kulturpedagogiska aktörer i Huddinge, som på olika sätt är fortsatt viktiga för barn och ungas tillgång till kultur. Konsulterna rekommenderar en ökad samverkan mellan dem och Kulturskolan Huddinge för att skapa mervärde för målgruppen

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att Nilsson & Månsson har gjort ett grundligt arbete och att rapporten har visat på Kulturskolans styrkor i kvaliteten på den verksamhet som bedrivs och elevernas nöjdhet. Rapporten visar även på verksamhetens brister i att andelen barn och unga som nås är betydligt lägre än länssnittet och att upptagningsområdet är begränsat till kommunens socioekonomiska starkare kommundelar.

Datum
2023-01-09

Diarienummer
KFN-2022/186.674

Förvaltningen är eniga med rapportens rekommendationer för att främja verksamhetens framtida utveckling, bredda utbudet och nå fler barn och unga i hela Huddinge. Förvaltningen delar också utredningens bedömning att det i dagsläget saknas förutsättningar för att konkurrensutsätta kulturskolans verksamhet, då det först kräver såväl långsiktig inriktning som ambition med verksamheten. I och med det avrapporteras konkurrensprövning för Kulturskolan Huddinge samt uppdraget om översyn av kulturskolans framtida driftsformer. I linje med nämndens reglemente (HKF 8000), tillgängliggöra ett varierat kulturutbud, bidra till ett livslångt lärande och eget skapande, samt respektera och främja barnets rätt att delta i det kulturella och konstnärliga livet (i enlighet med Barnkonventionen, artikel 31), föreslås kultur- och fritidsnämnden ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en långsiktig inriktning för Kulturskolan Huddinge.

Förslaget till långsiktig inriktning ska redogöras för i och med avrapporteringen av kulturskolestrukturprogrammet under 2023. I det fall nämnden i ett senare skede vill göra en ny konkurrensprövning av Kulturskolan bör det göras först efter framtagande och implementering av den långsiktiga inriktningen. Förvaltningen ser även att det är av stor vikt för den fortsatta utvecklingen av Kulturskolan att nämnden kontinuerligt följer utvecklingen av andelen barn i kursverksamheten. Detta kan uppnås genom att en indikator arbetas in i kommande verksamhetsplan. Förvaltningen menar att ett rimligt målvärde 2030 är länssnitt, vilket 2021 låg på 10,6%

Av den rad åtgärder som rapporten föreslår att Kulturskolan Huddinge påbörjar har ett antal redan inletts, såsom breddning av utbudet av konstnärliga uttryck, ett större utbud av aktiviteter och utökad samverkan med grundskolan.

Vidare anser förvaltningen att de viktigaste åtgärderna är att utifrån barn och ungas perspektiv undersöka vilka aktiviteter som det finns behov och underlag för samt att fortsätta utarbeta metoder för att nå ut till underrepresenterade grupper.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget innebär inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser.

Anja Dahlstedt
Kultur- och fritidsdirektör

Tove Sandahl Fransson
Verksamhetschef Kultur

Datum
2023-01-09

Diarienummer
KFN-2022/186.674

Bilagor

Bilaga 1. Rapport om Huddinge kulturskolas framtida struktur och driftsformer

Beslutet ska skickas till